

משרד החינוך
מחוז מרכז

תהליך הכלה ומיצוי אפשרויות בחינוך הרגיל

קמפוס למנהלים, רכזי השתלבות ורכזים

פדגוגיים

מחוז מרכז

בהנחיית:

ליאלי מורדי, מפקחת יו"ר ועדות זכאות ואפיון ורפרנטית הכלה
והשתלבות בחינוך המיוחד
הדסה דונל, מדריכת הכלה

רגע לפני שמתניעים...

יוצאים לדרך...

מהו מיצוי אפשרויות?

מיצוי אפשרויות בחינוך הרגיל, משמעותו שבוצעו כל התהליכים החינוכיים והטיפוליים, וניתנו כל המענים וההתאמות הנדרשים להכלתו של התלמיד באמצעות:

- הבניית תרבות, עקרונות ועשייה שיתנו מענה ללומד
- צמצום חסמי הלמידה וההשתתפות
- צמצום ההדרה במסגרת התרבות, תכנית הלימודים והקהילה הבית ספרית

מיצוי אפשרויות פירושו מתן ההתאמות הבאות:

פיזיות וסביבתיות

רגשיות- חברתיות

פדגוגיות

ארגוניות

גאנט התהליך הנדרש למיצוי אפשרויות

01

שלב א'- תחילת שנת לימודים

- מיפוי לימודי, רגשי, התנהגותי וחברתי לתלמידים
- איתור תלמידים הזקוקים לפדגוגיה מותאמת או להתאמות

02

שלב ב'- אוקטובר (קורונה- דצמבר)

- בניית תכנית חינוכית ו/או פסיכו-חינוכית ותכנית תמיכה עבור כל תלמיד מאוחר

03

שלב ג'- במשך שנה לפחות

- יישום תכנית התערבות מותאמת
- בחינתה ושינוייה בהתאם למתבקש
- תיעוד מהלך ההתערבות

04

שלב ד'- החל מנובמבר (קורונה-

סוף ינואר- פברואר)

- ישיבה לבחינת תכנית ההתערבות שהופעלה ומיצוי האפשרויות
- קבלת החלטה על מתן/אי מתן המלצה להפנייה לוועדת זכאות ואיפיון

מערך תמיכה לצוות החינוכי וגורמי היועצות

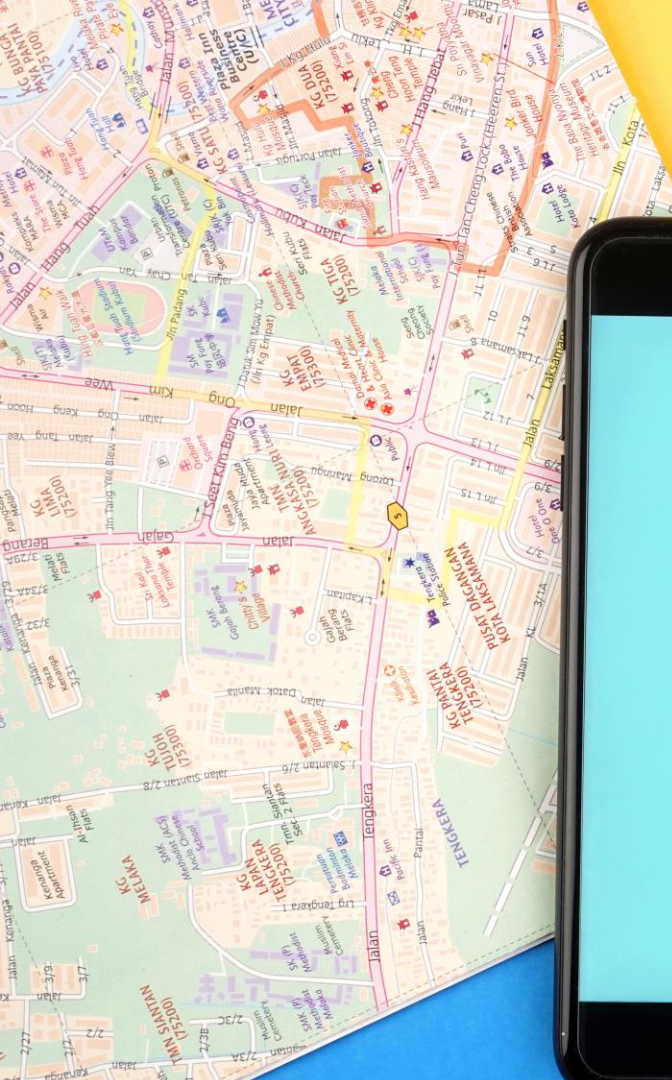
צוות רב מקצועי בית ספרי הכולל מנהלת, יועצת, מורת שילוב
ורכזת השתלבות

מערך הדרכה הכולל הדרכת הכלה והדרכת מתי"א

שפ"י ושפ"ח

מפקחים כוללים ומפקחי חנ"מ

יו"ר ועדות זכאות ואפיון

מיפוי ואיתור תלמידים
מאתגרים (תחילת שנה)
שלב א':

שלב א': מיפוי ואיתור תלמידים מאתגרים (תחילת שנה)

פרופיל

בניית פרופיל של
התלמיד המתקשה

איתור וניטור תלמידים מאתגרים

תלמיד שצבר פער
משמעותי מבני גילו
תלמיד מוכר לצוות
החינוכי שעלה במיקוד
בשנים קודמות

עריכת מיפויים כיתתיים

עריכת מיפויים כיתתיים
הממפים יכולות, צרכים,
קשיים, חוזקות, רצונות,
תחומי עניין ועוד

קליטת תלמידים

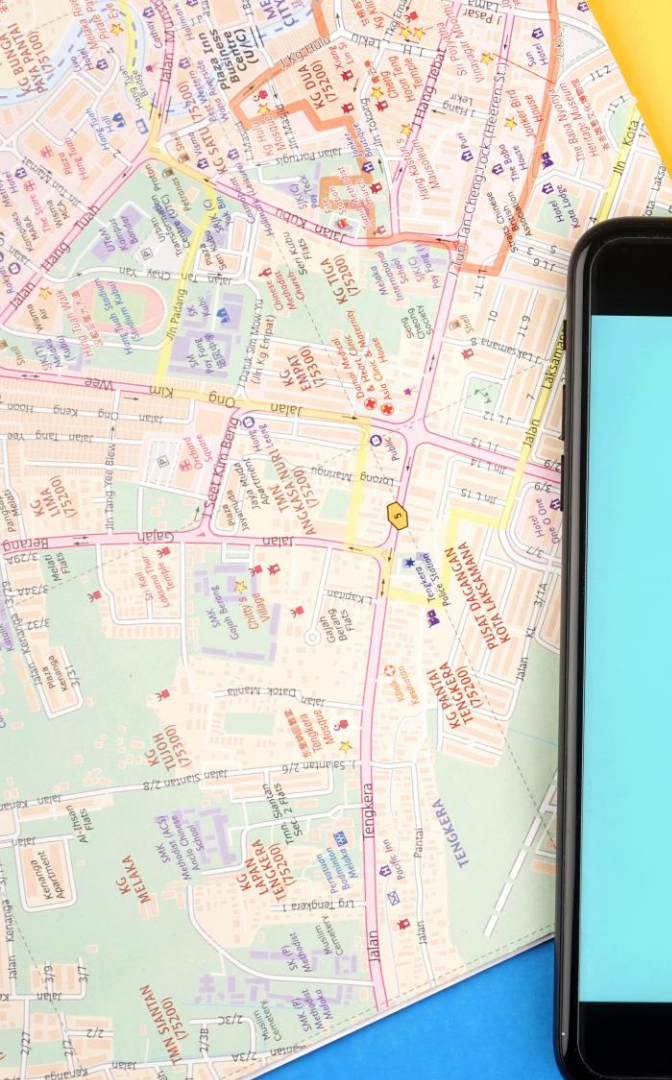
ביצוע תהליך קליטה
והיכרות עם התלמידים

כלי עבודה מומלצים:

איסוף נתונים, אורות אדומים,
ללמוד את התלמיד ומיפויים
בתחומי הדעת

כלי עבודה מומלצים:

מיפוי אוכלוסיות ייחודיות
ומיפוי רמזור

שלב ב'
בניית תכנית התערבות
ותמיכה לתלמיד

משוב

משוב
צמתי משוב,
הערכה ובקרה
ועדכון התוכנית

פעולות

פעולות
התאמת מענים
ובחירת פעולות
ממוקדות (לכל
יעד)
מה בטווח הקצר?
מה בטווח הארוך?

**הגדרת
יעדים**

הגדרת יעדים
הגדרת 3 יעדים:
יעד לימודי, יעד
חברתי- רגשי
ועד ארגוני

איתור חסמים

איתור חסמים
הגדרה מדויקת
של הקושי
המרכזי

**איסוף
נתונים**

איסוף נתונים
היכרות עם
התלמיד
באמצעות
איסוף נתונים

צריך כפר
שלם כדי
לגדל ילד
אחד

מעגל שותפויות לבניית תכנית התערבות לתלמיד

מכירים את תוואי הדרך איסוף נתונים

לוקחים את ההגה לידיים

מעורבות אקטיבית
של התלמיד בבניית
תכנית ההתערבות

מי אני?

הכול אני יכולה

148

מה אני אוהבת לעשות בזמני הפנוי?

הנחות שלי הם (בתחום הלימודי, המנטלי, החברתי, הבין-אישי, הפיזי ועוד)

סיפור הצלחה אישי

חשוב לי שידעו עלי שאני

מה עזר לי להצליח?

איך אני אוהבת ללמוד?

מסע בקבוצות אימון

השלב הראשון:

לימוד השפה האימונית

חיזוק כישורי התלמיד/ה באמצעות שפת האימון - פרקטיקות להוראה

איכותית

מתדלקים...

מיקוד ודגשים	מס' השעות/תדירות	סוג המענה
		מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)
		שעות פרטניות
		שיחות מחנכת
		שיחות יועצת
		תומכת הוראה
		התערבות פסיכולוגית
		מרחב הכלה
		שיחות עם הורים
		אחר/נוסף מתוך הסל השקלי

איתור חסמים- הגדרה מדויקת של הקושי
המרכזי

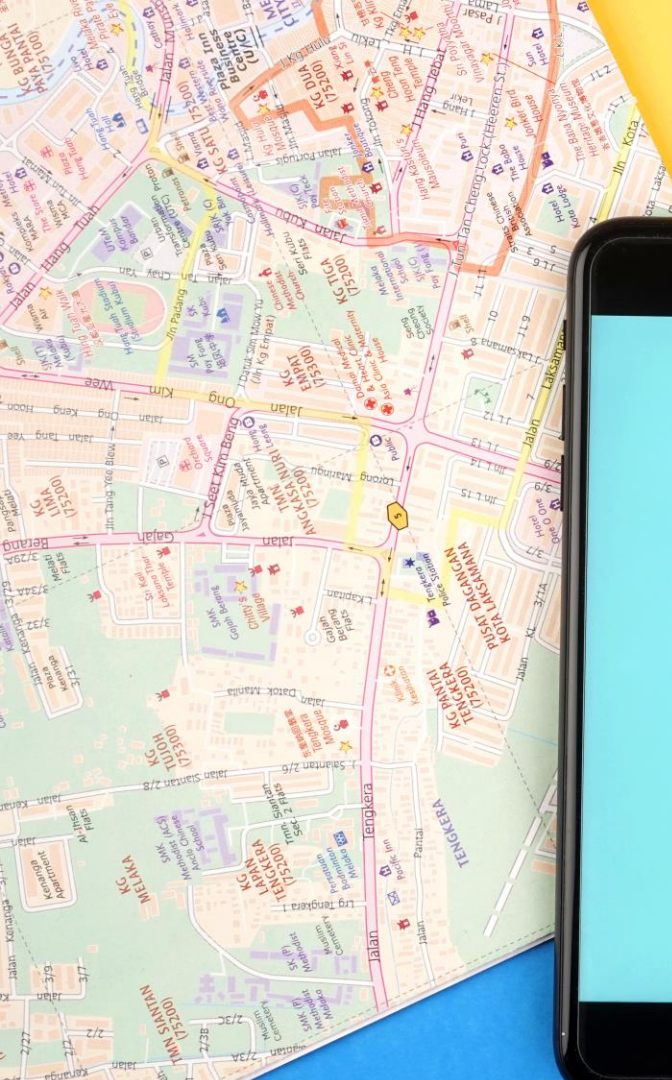
מהן "הדלתות השקופות"
העומדות בפני התלמיד
להצליח?

מה הקושי המרכזי של
התלמיד?

עצירה להתבוננות...
צמתי מושב ובקרה

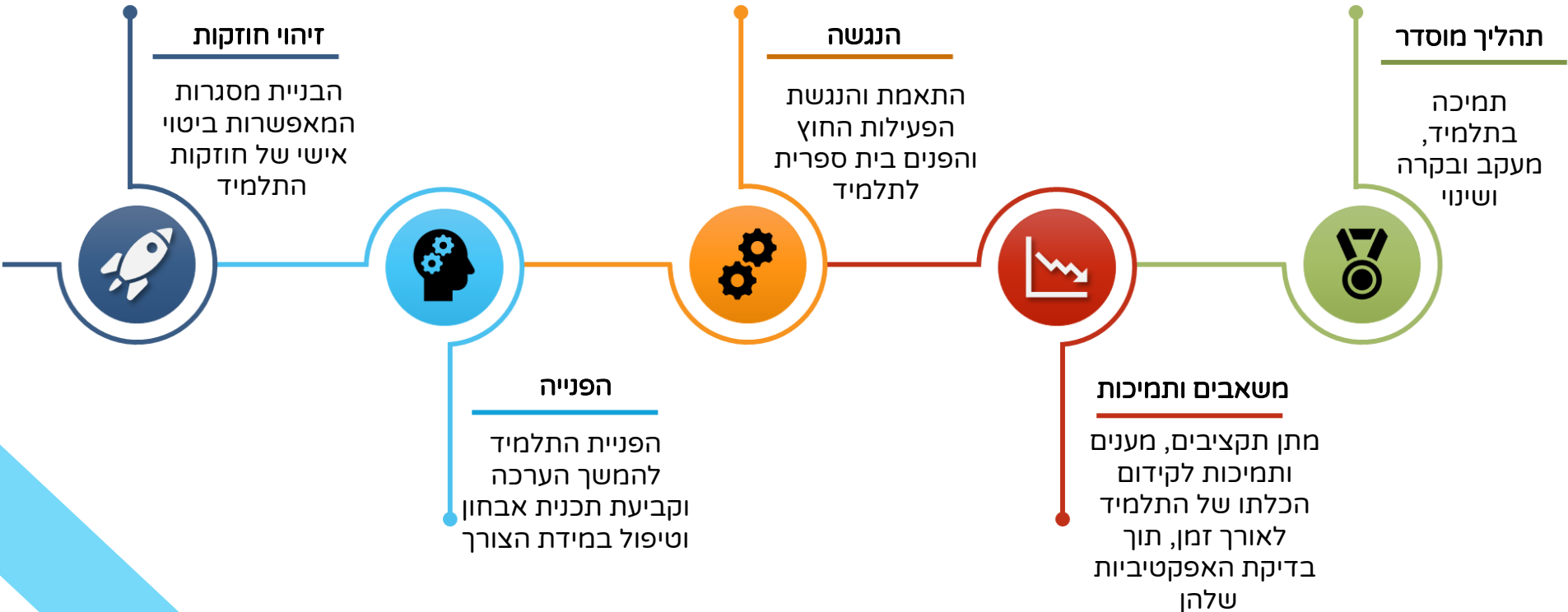
מה הצליח?
האם התלמיד השיג את היעד?
מה היעד הבא?

ישלב ג'י:
יישום תכנית התערבות
מותאמת

התאמות ארגוניות ברמת הפרט

התאמות ארגוניות - ברמת מוסד החינוך

רצף חינוכי

שמירה על רצף חינוכי בין מסגרות החינוך השונות בהן משתתף התלמיד: המוסד החינוכי, צהרון, מועדונית התלמיד

סדירויות

קיום סדירויות המאפשרות שותפות, שיח ולמידה בין הצוות החינוכי וההורים להיכרות עם צרכי התלמיד

שיתופי פעולה

קיום שיתופי פעולה עם בעלי תפקיד בקהילה לקידום הכלת התלמיד

צוות רב מקצועי

קיום קשרי עבודה שוטפים, עדכון ושיח מקצועי בין חברי הצוות החינוכי

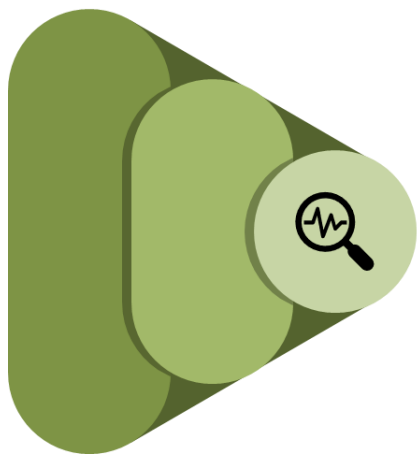
מערך תמיכה

הבניית מעגל תמיכה פדגוגי ורגשי לצוות החינוכי (הדרכה)

התאמות רגשיות- חברתיות

השתתפות
בפעילויות חברתיות

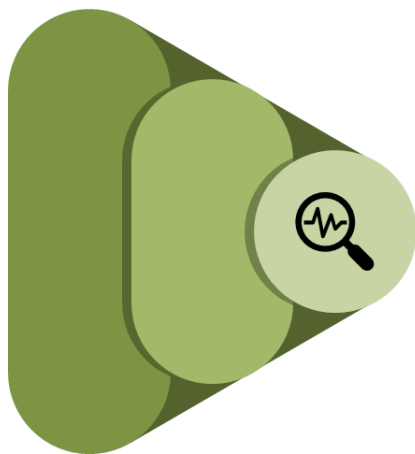

מענה רגשי-
התנהגותי

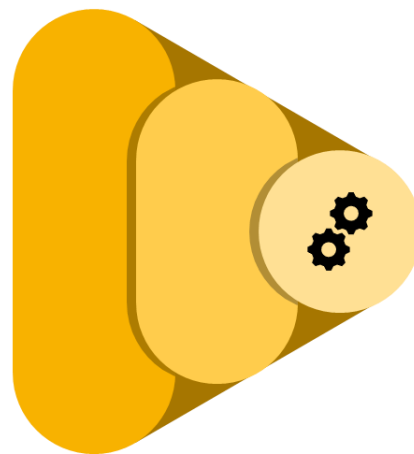

תוכניות רגשיות-
חברתיות

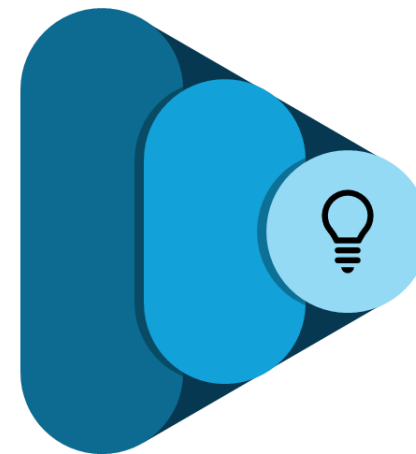
התאמות פיזיות וסביבתיות

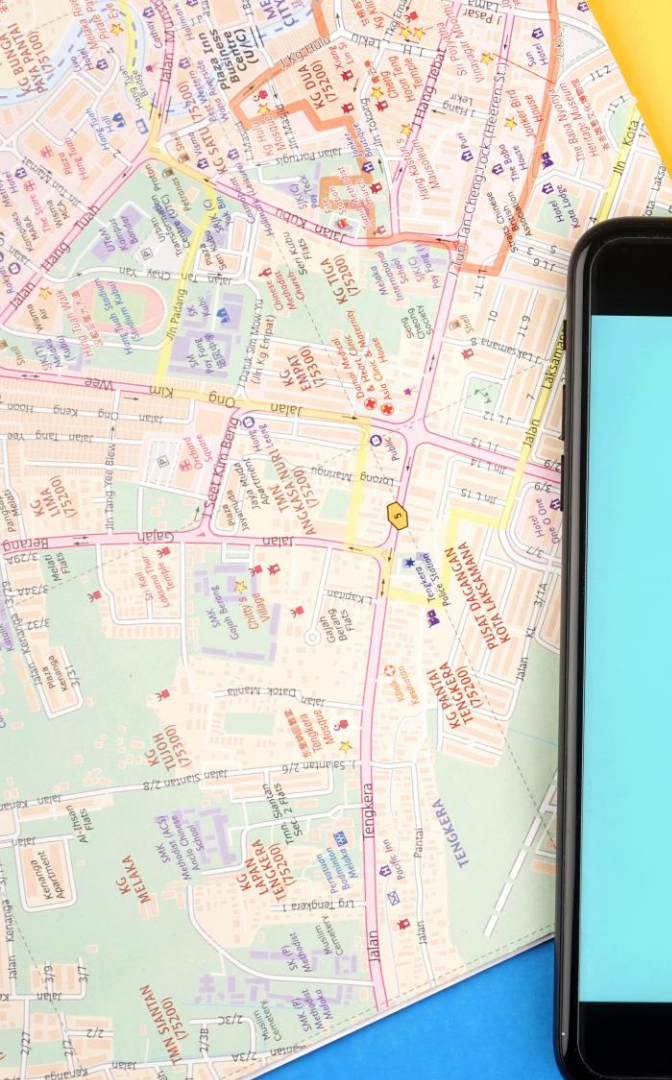
גמישות

מרחב כיתתי המאפשר
דרכי הוראה- למידה
מותאמות

מרחבים מכילים

שלב די:
דיון בנושא מיצוי
אפשרויות ההתערבות-
החל מנובמבר

דיון בנושא מיצוי אפשרויות ההתערבות- החל מנובמבר

(בזמן קורונה פברואר- מרץ)

טרם הפניית התלמיד יש לבצע את הצעדים הבאים:

- מילוי מסמך לבחינת מיצוי אפשרויות על-ידי הצוות המקצועי
- דיון של הצוות המקצועי בהשתתפות המפקח/ת הכולל/ת לבחינת תהליך ההכלה ומיצוי האפשרויות, הן בתוך הכיתה והן במענים תוספתיים
- במהלך הדיון, יוודא/תוודא המפקח/ת הכולל/ת כי בוצע תהליך הכלה ומיצוי האפשרויות חינוכיות וטיפוליות שניתנו ממשאבי השילוב וממשאבי המסגרת החינוכית
- **חשוב להתייחס לנקודות הבאות בזמן הדיון:**
 - ✓ האם זהו פער נרכש או פער כתוצאה ממוגבלות?
 - ✓ תלמיד המוכר לצוות החינוכי שעלה במיקוד בשנים קודמות.
 - ✓ צבר פערים של שנתיים לפחות ביחס לבני גילו.

המשך דיון בנושא מיצוי אפשרויות ההתערבות

- חשוב להתייחס לעמדת ההורים בנוגע להפניית ילדם לדיון בוועדת זכאות ואיפיון
- בסיום הדיון, תתקבל החלטה על הפנייה/ דחיית הפנייה של התלמיד לוועדת זכאות ואפיון
- המפקח/ת תחתום/יחתום על המסמך לבחינת מיצוי האפשרויות
- חשוב לציין- אי המלצה של המפקח להפניית התלמיד לוועדת זכאות ואיפיון אינה מונעת הגשתו לוועדה על-פי חוק.

"אין לך דבר בלתי שווה מטיפול שווה בבלתי שווים"

הרבי מקוצק

רגע לפני שמסיימים...

תודה רבה

